

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СТРУЧНИ ЛИСТ ЗА ПОЛИЦИЈУ БЕЗБЕДНОСТИ И АДМИНИСТРАЦИЈУ ПОЛИЦИЈСКИХ И ОПШТИНСКИХ ВЛАСТИ

УРЕЂУЈЕ ОДБОР МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

СЛУЖБЕНИ ДЕО

Његово Величанство Краљ Петар I., благоволео је на предлог Министра унутрашњих дела, поставити и то:

за начелника треће класе округа београдског, Бранимира Ј. Рајића, начелника исте класе округа рудничког, по молби;

за начелника четврте класе округа рудничког, Божидара Петровића, судију првостепеног суда на расположењу;

за начелника четврте класе округа врањског Драгића Павловића, судију првостепеног суда на расположењу;

за члана прве класе Управе вароши Београда, Николу Митриновића, помоћника прве класе начелства округа чачанског, по потреби службе;

за члана прве класе управе вароши Београда, Стевана Бобића, благајника београдског пореског одељења;

за вршиоца дужности члана управе вароши Београда, у рангу средњег начелника треће класе, Милорада Вујичића, начелника треће класе среза пожешког, по молби;

за вршиоца дужности члана управе вароши Београда у рангу секретара начелства друге класе, Василија Лазаревића, вршиоца дужности начелника среза млавског, у рангу средњег писара прве класе;

за помоћника прве класе начелства округа чачанског, Косту Павловића, члана прве класе Управе вароши Београда, по потреби службе;

за начелника прве класе среза ражањског, Драгутина Симића, члана друге класе Управе вароши Београда, по потреби службе;

за начелника друге класе среза млавског, Радивоја Остојића, ванредног секретара четврте класе министарства унутрашњих дела и вршиоца дужности члана Управе вароши Београда, по потреби службе;

за начелника треће класе среза пожешког, Милутина Протића, вршиоца дужности члана Управе вароши Београда, у рангу средњег начелника треће класе, по потреби службе.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 20. октобра, 1903. године у Београду.

Његово Величанство Краљ Петар I., благоволео је на предлог Министра унутрашњих дела, поставити и то:

за помоћника прве класе начелства округа крагујевачког Филипа Вујића, књиговођу управе државних монопола у пензији;

за начелника прве класе среза пчињског Светолика Караулића, начелника исте класе среза белопаланачког, по потреби службе;

за начелника прве класе среза неготинског Тому Миленковића, начелника исте класе среза посавског, округа ваљевског, по потреби службе;

за начелника прве класе среза параћинског Властимира Максимовића, начелника исте класе среза лепеничког, по потреби службе;

за начелника прве класе среза посаво-тамнавског Андреју Стојићевића, начелника исте класе среза поцерског, по потреби службе;

за начелника прве класе среза поцерског Живојина Крстића, начелника исте класе среза јадранског, по потреби службе;

за начелника прве класе среза прокупачког Косту Петковића, начелника средњег исте класе у пензији;

за начелника прве класе среза левачког Градимира Ђуровића, начелника исте класе среза власотиначког, по потреби службе;

за начелника друге класе среза колубарског, округа београдског, Марка В. Пешића, порезника прве класе пореског одељења среза посавског истог округа;

за начелника друге класе среза алексиначког Тодора Љ. Поповића, начелника исте класе среза беличког, по потреби службе;

за начелника друге класе среза темнињског Николу Милосављевића, начелника исте класе среза трстеничког, по потреби службе;

за начелника друге класе среза трстеничког Јована Ђ. Јовановића, начелника исте класе среза жупског, по потреби службе;

за начелника друге класе среза ариљског Филипа Видаковића, порезника прве класе пореског одељења среза ариљског;

за начелника друге класе среза голубачког Ђурицу Ђорђевића, начелника исте класе среза звишког, по молби;

за начелника треће класе среза јасеничког, округа смедеревског, Милана Антића, начелника исте класе среза пчињског, по потреби службе;

за начелника треће класе среза посавског, округа ваљевског, Драгољуба Марковића, начелника исте класе среза јасеничког, округа смедеревског, по молби;

за начелника треће класе среза пожаревачког Владимира Максимовића, начелника исте класе среза ресавског, по молби;

за начелника треће класе среза ресавског Косту Ј. Поповића, начелника исте класе среза алексиначког, по молби;

за начелника треће класе среза беличког, Милана Ценића, начелника исте класе среза пожаревачког, по потреби службе;

за начелника треће класе среза моравског, округа пожаревачког, Живка Илића, писара прве класе пожаревачког првостепеног суда;

за начелника треће класе среза поречког Димитрија Ђорђевића, секретара друге класе начелства округа крајинског;

за начелника треће класе среза брзопаланачког Момчила Здравковића, писара прве класе пожаревачког првостепеног суда;

за начелника треће класе среза белопаланачког Станоја Белића, начелника исте класе среза прокупачког, по потреби службе;

за начелника треће класе среза пољаничког Јована Леовца, начелника исте класе среза косаничког, по потреби службе;

за начелника треће класе среза моравског, округа нишког Ђорђа Димитријевића, порезника друге класе крагујевачког пореског одељења;

за начелника треће класе среза жупског Андрију Станковића, начелника исте класе среза темнињског, по потреби службе;

за начелника треће класе среза лепеничког Драгољуба Миливојевића, начелника исте класе среза параћинског, по потреби службе;

за начелника треће класе среза трнавског Милана Радмиловића, начелника исте класе среза драгачевског, по молби;

за начелника треће класе среза драгачевског Милорада Пешића, секретара прве класе начелства у пензији;

за начелника треће класе среза качерског Владимира Нешковића, секретара прве класе начелства округа нишког, по молби;

за начелника треће класе среза рајевског Тихомића Костића, начелника исте класе среза колубарског, округа ваљевског, по потреби службе;

за начелника треће класе среза азбуквачког Петра Чађевића, бившег средњег писара;

за начелника треће класе среза јадранског Анту Иванковића, начелника исте класе среза посаво-тамнавског, по потреби службе;

за начелника треће класе среза звишког Милутина Пеђанина, начелника исте класе среза голубачког, по потреби службе;

за секретара прве класе начелства округа нишког Богољуба Вућићевића, начелника треће класе среза моравског, округа пожаревачког, по потреби службе;

за секретара прве класе начелства округа крајинског Арсенија Шуменковића, начелника треће класе среза неготинског, по потреби службе;

за секретара прве класе начелства округа ужичког Божидара М. Ђурића, начелника треће класе среза азбуковачког, по потреби службе;

за секретара прве класе начелства округа крагујевачког Радојицу Тутуновића, начелника треће класе среза космајског, по потреби службе;

за вршиоца дужности начелника среза космајског, у рангу секретара начелства друге класе, Борђа Ј. Илића, писара прве класе среза жупског;

за вршиоца дужности начелника среза власотинског, у рангу секретара начелства друге класе, Димитрија Стевановића, писара прве класе среза белопаланачког;

за вршиоца дужности начелника среза јабланичког, у рангу секретара начелства друге класе, Лазара Нешића, писара прве класе среза подунавског;

за вршиоца дужности начелника среза косаничког, у рангу секретара начелства друге класе, Мијајла Мијовића, писара прве класе среза беличког;

за секретара друге класе начелства округа моравског Светомира Радовића, привременог начелника треће класе среза моравског, округа нишког;

за секретара друге класе начелства округа подринског Миливоја Ј. Петровића, писара прве класе среза тамнавског; и

за вршиоца дужности начелника среза колубарског, округа ваљевског, у рангу секретара начелства друге класе, Милана Јевтића, писара прве класе управе вароши Београда.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 22. октобра 1903. године у Београду.

Указом Његовога Величанства Краља Петра I., на предлог Министра унутрашњих дела, а по саслушању Министарског Савета, решено је да се:

Вићентије Петровић, начелник четврте класе округа врањског, и

Петар Поповић, начелник треће класе среза ражањског на основу §. 70 закона о чиновницима грађанског реда ставе у стању покоја с пензијом, која им припада по годинама службе.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 20. октобра 1903. године, у Београду.

Указом Његовога Величанства Краља Петра I., на предлог Министра унутрашњих дела, а по саслушању Министарског Савета, решено је да се:

Стеван Котуровић, помоћник прве класе начелства округа крагујевачког;

Јосиф Протић, начелник прве класе среза левачког;

Танасије Поповић, начелник прве класе среза јабланичког;

Милан Надашковић, начелник прве класе среза колубарског, округа београдског;

Глигорије Димитријевић, начелник друге класе среза пољаничког;

Бошко Пејовић, начелник треће класе среза арињског;

Љубомир Михајловић, начелник треће класе среза рађевског;

Милорад Бресијанац, начелник треће класе среза поречког, и

Лазар Поповић, секретар прве класе начелства округа ужичког, — на основу §. 70. закона о чиновницима грађанског реда ставе у стање покоја с пензијом, која им припада по годинама службе.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 22. октобра 1903. године у Београду.

Указом Његовога Величанства Краља Петра I., на предлог Министра унутрашњих дела, решено је:

да се Момчилу Татићу, начелнику треће класе среза брзопаланачког уважи оставка коју је поднео на државну службу.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 22. октобра 1903. године у Београду.

Указом Његовога Величанства Краља Петра I., на предлог Министра унутрашњих дела, а по саслушању Министарског Савета, решено је да се:

Љубомир Убавкић, начелник треће класе среза качерског;

Божидар Божић, секретар прве класе начелства округа крагујевачког; и

Душан Протић, секретар друге класе начелства округа моравског, — на основу §. 76. закона о чиновницима грађанског реда, отпусте из државне службе, с тим, да им се у име издржања издаје из државне касе по 30% од плате, коју су до сада имали.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 22. октобра 1902 године у Београду.

Указом Његовога Величанства Краља Петра I., на предлог Министра унутрашњих дела, а по саслушању Министарског Савета, решено је да се:

Сава Бадњевац, начелник четврте класе округа београдског, на основу §. 76. закона о чиновницима грађанског реда отпусти из државне службе.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 20. октобра, 1903. године у Београду.

Указом Његовога Величанства Краља Петра I., на предлог Министра унутрашњих дела, а по саслушању Министарског Савета, решено је да се:

Петар Јелић, начелник прве класе среза трнавског, на основу § 76. закона о чинов-

ницима грађанског реда отпусти из државне службе.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 22. октобра 1903. године у Београду.

РАЗГРУПИСАВАЊЕ ОПШТИНА

Указом Његовога Величанства Краља Петра I., од 18. октобра 1903 год., одобрено је решење Народне Скупштине сазване у редовац сазив за 1903 год., које гласи:

да се села: Крушчица и Северово, по изјављеној жељи њихових становника, одвоје од општине радобушке у срезу арињском, округа ужичког, и образују за себе општину под називом: општина крушчица.

да се село Дубочка, по изјављеној жељи својих грађана, одвоји од општине трновачке, у срезу млавском, округа пожаревачког, и образује засебну општину под називом: општина дубочка.

да се села: Лепчинац, Марганце, Копљани, Ђурковица, одвоје од општине преображењске, а село Сурдула да се одвоји од општине луковске, у срезу пчињском, округа врањског, па сва ова села да образују засебну општину под називом: општина лепчинска у истом срезу и округу.

да се село Гараша, по изјављеној жељи њихових становника, одвоје од општине јеловичке, у срезу јасеничком, округа крагујевачког, и образује за себе општину под називом: општина гарашка.

да се општина љубињска, у срезу љубињском, округа рудничког, коју сачињавају села: Љубић, Коњевић, Прељина и Балуга, по изјављеној жељи њихових становника, разгруппише, па села Љубић и Коњевић, да образују за себе општину под називом: општина љубињска; а села: Прељина и Балуга, да образују такође за себе општину под називом општина прељинска.

да се село Мирово одвоји од општине луковске, у срезу бољевачком, округа тимочког, и образује за себе општину под називом: општина мировска.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 18. октобра 1903. године, у Београду.

УБЛАЖЕНА УРАЧУЊЉИВОСТ

(Немачка хроника од P. Ladame-a)

И ако је Немачка доста доцне прихватила криминално - антрополошки покрет, ипак су се идеје криминалне антропологије убрзо рашириле по целој немачкој империји захваљујући Гросовом *Архиву* за криминалну антропологију и интернационалном карактеру „Centralblatt-a“ за нервне болести и психијатрију, који садржи масу интересантних радова из области криминалогије. У току нашег излагања имаћемо прилике да изписимо поједине од ових радова, а нарочито радове из области криминалне антропологије и судско-медицинске психијатрије. Из њих ће се најбоље уви-

дети нарочито оригиналитет који је немачки геније уносио у проучавање нових идеја и на тај начин створио једну методу, сасма различну од методе италијанске школе.

Оно што на први поглед пада у очи код немачких радова у овоме правцу, а нарочито на пољу судске медицине, то је велика вредност која се придаје психијатрији.

На 32-ом скупу немачких лекара за душевне болести, који је држан у Карлсруе 2 и 3 новембра 1901 год., а у расправи под насловом: „Кривично право и психијатрија“. Д-р Франк, један од питомаца Форелових, тражио је од скупа да прокламује ове захтеве:

1. Неопходно је потребно да правници располажу са довољним знањем из психологије и психијатрије како би, као судије, могли ценити рапорте лекара, вештака и разумети злочинце са гледишта научног. У овом циљу директори азила, а нарочито професори психијатрије на универзитетима, приређиваће нарочите практичне курсеве, као што се то већ чини у Хајделбергу од стране професора Крепелина и у Бону од стране професора Сасејера.

2. Држава, која само казни урачуљиве злочинце, има дужност да не предузима ни један кривични процес док се претходно не расправи питање о урачуљивости, а то се може постићи само тако ако судске власти буду имале у својој служби потребан број способних и практичних психијатера.

Као год што је неоспорно државно право на употребу свих допуштених средстава раци савлађивања злочина, исто је тако неумњива и њена дужност да осуђује само прве и потпуно урачуљиве злочинце.

3. Само психијатеру, а никако судији, може се поверити посао око испитивања душевног душевног стања једног злочинца и прокламовања његове урачуљивости. Посао њај не може бити поверен чак ни оним лекарима који нису провели бар неколико годич у каквом јавном заводу за душевне болест и на тај начин снабдели се довољним специјалним знањем из психијатрије.

4. Испитивање душевног стања оптуженог може се, с успехом, вршити само у заводима за душевне болеснике, или у нарочитој ради која ће имати облик превентивног чвора.

5. Рапорти стручних психијатера не могу никад бити потчињени расположењу судија.

6. У сваком случају да судије одбаце рапорт психијатера морају одмах наредити комисијски преед, коме, поред стручних психијатера морају присуствовати и судије.

7-о Питање о потпуној неурачуљивости или ублаженој урачуљивости (урачуљивост са једностима које казну ублажују) не може ни у ком случају оставити оцени поротца, и најзад

8. Сваки сваки захтев ради испитивања духовног стања кривичног, мора се одмах извршити.

Ови веома три, скоро војнички прописи, наишли на хладан пријем код свих учесника прееда. Хош је, у име свију, протествовао Шив њиховог апсолутистичког карактера.

Не може се допустити, узвикнуо је он, да лекар за душевне болести доминира над судијом, који једини има право да одлучује у последњем степену. Задатак психијатера има се ограничити само на давање савета и обавештења судији у питању о коме је реч.

Хош је творац „Расправе о судској психијатрији.“ (Traité de psychiatrie médico-légale) за сада најкласичније у Немачкој. Расправа ова израћена је уз сарадњу доволно познатих научњака: Ашафенбурга, Шульца и Воленберга, а према гледишту немачког кривичног законика. У њој су опширно изложени главни основи судске медицинске психијатрије и с тога може веома корисно послужити свима правницима и лекарима који се баве овом науком.

Противно д-ру Франку, професор Мендл из Берлина истиче већ од дужег времена, да се питање о урачуљивости или неурачуљивости злочинаца не тиче ни у колико лекара, а још мање психијатера. То је, вели, искључиво посао судија.

Ово исто мишљење подржавао је и Хош у једном свом одговору Франку и Неке-у доказујући да би њихови захтеви, кад би се усвојили, изменили у основи улогу лекара, вештака и идентификовали је са улогом судије, који једини, као што смо видели, има право да се у последњем степену изјасни у сваком питању, па и у питању о урачуљивости или неурачуљивости.

— Захтеви д-ра Франка и д-ра Неке-а могу, наставља даље Хош, само дискредитовати психијатрију, али се њима никако не могу изравнати несугласице између психијатрије и правосуђа. Ако се рапорти психијатра по некад врло мало слушају у судовима, то је с тога што нису састављени како треба. Неоспорна је ствар, да судије увек теже за што прецизнијим обавештењима, као и да радо воде рачуна о извешћу озбиљних лекара, који остају у границама науке и објективности.

Одговарајући на ово д-р Неке и даље је остао при свом ранијем мишљењу, истичући нарочито принцип: да је наука претежније од здравог разума судије.

Питање о ублаженој урачуљивости било је третирано и од стране д-р Шенка у Гросовом Архиву и то искључиво са његовог актуелног развића и стања у Немачкој*.

Писац претреса све дискусије у Немачкој поводом овог питања, почињући са рапортом берлинског професора Жоли-а, поднесеног удружењу немачких психијатера 16 септембра 1887.

Зна се, да је § 51 новог немачког кривичног законика, укинуо реч урачуљивост и замену је речима: одређивање слободне воље.

Констатујући у овој модификацији један корак ка напретку, Жоли мисли, противно Мендлу, да се околности, које казну ублажују могу тичати једино околиности под којима је казнимо дело извршено, а никако душевног стања окривљеног.

У идућој, 1888 године Мендл подноси један извештај конгресу лекара у Бону, у

*) Archiv für Kriminal-Antropologie und Kriminalistik vol VIII, phase. 1 p, 57, 23 décembre 1902.

коме остаје при свом, већ поменутом гледишту: да је питање о урачуљивости чисто судијска ствар, и да питање о ублаженој урачуљивости нема другог циља до да прикрије незнање лекара.

Професор Гросеј ставља се на једно друго гледиште.

— Оно што је важно, вели он, то је да лекар вештак утврди: да ли је преступна или злочина радња извршена у времену патолошког поремећаја душевне активности, или не? Ако је први случај, и судија и лекар морају се сложити да слободне воље није било у моменту извршења дела. Излази само по себи, да радња извршења под утицајем болесних утисака, не може бити казнима. Али, ако ови утисци нису резултат болести од које пати болесник, не може се негирати слободна воља, па баш и да би се могао допустити извесан поремећај умних моћи. По Гросеју, потребно је, дакле, за сваки особени случај прибавити доказ о томе, да је казнима радња непосредни резултат патолошког душевног стања, а не само казати у опште: да постоји душевни поремећај, који доводи у сумњу слободну вољу. Из овога, опет, излази: да личности, у погледу физичком ненормалне, нису увек неурачуљиве.

Ублажена одговорност у ствари не постоји и сваки, који је допушта, чини велику грешку, па с тога Гросеј предлаже скупу да не захтева од законодавца њено обновљење у кривичном законнику.

У дискусији, која је поводом ових двају рапората настала, Шефер је износио да су идеје Мендлове неостварљиве, а Шил је, опет, тврдио за идеје Гросејеве да су опасне. Свршило се на томе што је одлучено, да у овом питању узму учешћа што више психијатера, чија ће мишљења послужити као основа ради доношења дефинитивне одлуке.

(Свршиће се)

С француског Д. Ђ. Алимпић.

Може ли бити покушаја у случајевима § 249 крив. законика ?

Пише Дим. С. Калајџић

Питање, да ли у случајевима, које предвиђа § 249 крив. законика, може у опште бити покушаја, није ново.

Оно је до сада било предмет оцене од стране наших судова неколико пута, па је чак и наш највиши суд — Касација, донео о томе две разнолике одлуке.

Ова неједнакост у оцени овога питања, од стране нашег највишег суда, определила нас је, да ово питање поново изнесе пред правнички свет, и изазовемо његову коначну расправу, јер налазимо, да је крајње време, да се све нејасне одредбе нашега кривичног законика објасне, како би и наше судије биле сигурније у примени извесних законских одредаба.....

Као што напред рекосмо, о овоме питању постојала су код наших судова два мишљења.

На име, једни су налазили, да и код дела, која предвиђа § 249, може бити само покушаја, а други су, опет, налазили, да ту у опште не може бити речи о покушају, већ се јавља одмах свршено дело, чим се изврши радња, која је овом одредбом обележена као кажњива.

Да би јасније представили саму ствар, потребно је да прво изнесемо текст поменутог законског наређења, а одмах затим и разлоге једних и других.

Сама, дакле, одредба § 249 кр. законика гласи:

„Кад је ко за цел њасилног изнуђавања претио да ће кога убити, ватром поапалити, или водом преплавити, или да ће му другу какву велику штету учинити, да се казни робљом до пет година.“

Један, пак, пример, који је био предмет оцене Касационог Суда, саопштен је у „Покушају“ овако:

Неки Панта Јанковић, из Кушиљева, незнајући писати, молио је више пута Милана Димитријевића, момка коларског, да му, као од стране познатог хајдука Петра, напише писмо на Милана Радивојевића, свештеника из Кушиљева, којим ће од Радивојевића тражити 30 дук. цесарских да му остави код некога цера, претећи Милану да ће га убити, ако то не би учинио. Димитријевић је најпре одбио Панту од тога; но кад је овај непрестано наваљивао да му то напише, он јави случај месној општинској власти, и ова му дозволи, те он напише Панти писмо, које је овај тражио. Панта је то писмо узео од Димитријевића једно вече као што су се били договорили њих двојица, па са тим писмом пође да га остави у авлију Радивојевићеву. Ну у путу, докле Панта још није био дошао до куће Радивојевићеве, ухвати га намештени стражари и нађу код њега писмо. Панта је на испиту признао, да је било овако, и полицијска власт спроведе га суду као кривца за насилну изнуду — § 249 кр. законика.

Примивши то дело и Панту, суд. окр. пожаревачког својим решењем од 28. септембра 1883 год. № 18945, био је нашао, да у радњи Пантиној нема кажњивог дела, *„кад он није писмо подбацо или га ма како Радивојевићу доставио.“* Но Касац. Суд 26. нов. 1883 год. № 4221, решио је: *„да у тој Пантиној радњи има покушаја насилне изнуде.“* Као главни разлог за такво своје решење, Касациони Суд употребио је то, што је Панта у извршењу насилне изнуде био спречен туђом вољом и силом.

На противразлоге, које је учинио окр. суд, општа седница Касационог Суда, својим решењем од 20 децембра 1883 г. № 4639, нашао је, да у оној Пантиној радњи нема покушаја насилне изнуде, већ само ирипреме, јер би покушаја било тек онда, да је стража пуштила Панту да писмо убаца у авлију Радивојевића.

У овоме, дакле, примеру, и одељење Касационог суда а и његова општа седница признају, да у случајевима § 249 у опште може бити покушаја, чинећи само разлику у начину извршења.

Међутим, општа седница Касационог Суда, од 1867 год. одлуком својом Бр. 3370, нашао је, да код § 249 кр. законика у

опште не може бити покушаја, већ је свршено дело чим се учини радња, која је овим законским наређењем обележена као кажњива.

Пример, који је тада цењен, био је овај: „Алекса Пантић, из Брајића, срео је једне вечери баш у први сумрак, Јову Бејића онд. па га задржао и рекао: да му сутра у ово исто доба и на истом месту донесе 100 дук. цес. иначе ће, вели, или њега или сина му Марка убити.“

Како се ово догађало под једном трешњом у њиви Јовановој, на којој су били Павле и Илија браћа Јовићи, ради крађе трешања, те они ову прегњу чули и Алексу видели, они сутра дан понуде Јови своје сведочанство, и он подигне тужбу против Алексе за насилну изнуду.

Окружни суд нашао је да овде стоји покушај насилне изнуде, али је општа седница Касационог Суда, поменутом својом одлуком нашао, да код ових дела у опште не може бити покушаја, јер иза намере и припреме долази непосредно извршење дела, чим је претња исказана.

Кад се овај пример упореди са оним, који је напред исказан, онда изгледа да се они у својој битности разликују, па да би, по томе, биле разумљиве и разнолике одлуке, донесене по њима, али то не стоји, јер је у првом примеру Касација нашао (општа седница) да би стајао случај покушаја, да стража није омела Панту, да писмо убаца у авлију Радивојевића.

Пружајући, овако, могућност нашим правницима, да о овоме питању ладу своју реч, ми одмах морамо изјавити, да и сами делимо мишљење опште седнице Касационог Суда из године 1867, да овде у опште не може бити речи о покушају, јер по природи самога дела и радње, која се у њему одиграва, одмах долази свршено дело иза решености и припреме, јер се само дело и састоји у изрицању претње, те се, по томе, не би могла наћи друга радња, која би по природи својој обележавала покушај.

Чули смо и таква мишљења, да би се дело за свршено тек онда сматрало, кад би иза претње дошао и успех, — предаја захтеваног предмета, али то мишљење не би могло да се одржи, кад тај успех не зависи од воље изнуђача, него лежи у слабости онога, коме се изнуда чини.

Ну, све и да је наше мишљење погрешно, ми ћемо бити задовољни ако успемо, да се ово питање свестрано оцени и расправи.

ПОСТУПАЊЕ С МЛАДИМ ЗЛОЧИНЦИМА И НАПУШТЕНОМ ДЕЦОМ

(НАСТАВАК)

Као добар пример горе поменутог, од стране моје заступљеног мишљења, могу да послужу случајеви, где нпр. дете од својих 13—14 година, коме је друго мало детенце на чување поверено, убија ово једино из разлога, јер му је постало досадно чувати га, па после овога, оно одлази, да безбрижно игру своју са садругарима својим

продужи. Овим се еклатантно — јасно показује, с каквом је поквареношћу, благодарни домаћем невоспитању и каквим је опасним духом једно овакво младо лице задахнуто, — али се у исто време и то показује, како се један овакав дечко налази у оним годинама младолетности, у којим га апсолутно не треба казнити, јер је овде једини мотив његов у погледу извршења једног оваквог дела наслада и радознала побуда.

При осуђивању младога злочинца, треба увек оштру разлику правити између умнога развитка и душевнога стања његовог,

Факт је, да се често извесно лице у погледу извесног дела може још у ранијим годинама сматрати као и одрасло за зрело, док међутим, то исто лице је у погледу извесног другог дела још потпуно незрело; али је лажно оно тврђење, да док је за извесна злочинства још у ранијем добу старости потпуна свесност дата, дотле међутим, за друге врсте кривичних дела, у томе истоме добу старости, код тога истога лица, свесност у погледу овога оскудева, ње апсолутно нема, да је она дакле потпуно искључена. Питање о наравственој зрелости даје се једино индивидуално одредити, али да иста с навршетком дванаесте године није дата, у то се не сме сумњати.

С намером, ја сам овде најгори пример злочинства једнога младога лица узео, хтејући путем истих (паљевине и убиства с предумишљајем) у неколико онај прекор да предусретнем, који нам се добацује, као да ми хоћемо сва она човечија бића сваке казне да ослободимо, која горе означену границу старости у погледу казниности прекорачила нису, или код којих судеће судије у једном даљем размаку броја година наравствену зрелост нису могли констатовати! Због година неразвијени и не зрели, исто су тако као и правно неурасудљиви од сваке казне искључени и кад их ми према томе не можемо због таквих крив. дела убити, онда нам према томе ништа друго не остаје, него противу оваких лица употребити све оно, што би потребно било, те како би за човечије друштво сашени били.

С овим би горе поменутом примедбом — рала отпасти, као да се таква дела бољихових опасности у сваком случају јау казнити, јер иста у свакој прилици оштру казну заслужују.

Ово пребацивање мора још у лико пре отпасти, што се исто на пољ. кривичних дела као превентивна мера јављајује и што би било и са оним ге поменути мишљењем у сагласнос, које гласи: да се принудно васпитање може применити на децу од дванаест до четрнаесте године, но у интересу правне сигурности, да се ова граница казниности ни у ком случају не сме апсолутно одредити.

Нико неће превентивну сна казниме претње да опорече, али да ту агу њену многи прецењују, у то не можемо сумњати. Ово прецењивање довољно муштује непознавање живота а специјно злочинског света. Они мисле, да што они, сходно њиховом васпитању, ховом положају, њиховом животном стању, поштују закон и да као што се осећају

страх од казне и њене последице, да је исто тако осећање и исти страх и код других, премда је баш у једном таквом њиховом схватању њихова највећа погрешка. Казнима претња, односно претња од казне дејствује плашећи само на она лица, код којих је иста као део, у оној веризи њихове жеље, њиховог наслађивања, без обзира на друго што, а које се као контра мотив, да се крив. дела не чине, појавити може; иначе, казнима претња кривичног законика сама по себи не може никога уздржати а да не изврши оно дело које је наумио. Кад деца, код којих је жеља у погледу подмирења радозналости и насладе тако јако заступљена, да су етички мотиви апсолутно у немогућности, контра да дејствују и која међутим немају правилно појимање о казни и њеном утицају на доцнији живот, ово је дејство казним претње без икаквог утицаја. И са овога разлога, никаке штете не би било, ако би се ова граница у погледу казнимости младих помакла у напред за неколико год.

(Наставиће се)

МОЋ САВЕСТИ

— А. Хеденотјерна —

Сеоски кмет Старк био је први газда у целој општини. Његов дом је био највећи, његова поља најбоља и његова стока најгледнија у целом селу. Као бедно пастирче је био отпочео и тако се постепено радом својим уздизао, док није дошао до ове висине, на којој је сада. Прво је обрађивао парче њиве као наполичар, па је онда закупио читаво поље. Затим се од малог земљорадника уздигао до средњег и, најзад, постао велики економ и газда. те буде изабран у управу Сиротињске Касе и у црквено туторство. Сад је већ одавно био потпуно независан газда и сеоски кмет, и само да је хтео, могао је бити и скупштински посланик. Али он то није хтео, јер је на свом рођеном дому имао доста посла а није био вољан, да другима остави своје дужности.

Још као мали земљорадник се оженио. Његова је жена била добра, снажна, вредна жена, која је у данима муке и рада вазда била уз а њ; верно му помагала, свуда стигла својом руком и од рана јутра до позне вечери није тражила ни за часак одмора. Али кад насталоше боља времена, и она је умела њима да се користи тиме, што је дневно пила неколико капи кафе више и недељом облачила скупоченију хаљину, него што је баш било потребно.

Старк је био леп, развијен човек, који се у отменом друштву кретао исто тако неусиљено, као и међу селанима, али је нека сенка жалости лежала на његовом високом челу, а његове би се густе, мрке обрве често набрале као и нехотице.

Нервозност, болест нашега века, за чудо како се докопала и ове по изгледу пренајне природе и једном, кад је поротни суд морао да пресуди питање о некој тешкој паљевици и кад је сведок описивао, како је бедна стока у шталама од самртнога страха рикала, стаде кмета Старка

трести грозничаво дрхтавица и он паде усред судске дворане у несвест.

„Кмет Старк има, за човека свога прекла, извајредно меко, нежно осећање“, причао је окружни судија доцније, приликом једног великог посела у вароши, а после неколико недеља добије Старк писмо, које му је јављало, да је именован за почаснога члана „Друштва за штићење животиња“.

Имање сеоскога кмета беше лепо и солидно устројено. Зграде су до душе биле одржаване у сеоском стилу, али су лепе, као снег беле завесе красиле прозоре, дивно цвеће у саксијама стајало је пред прозорима, мирис од зановета и јоргована поздрављао је у пролеће посетиоца из баштице, а красан воћњак и баштована пружали су се чак доле до језера.

У приземљу, у кући, беху с леве и десне стране по једна велика и мала соба, а између ових је била велика куина, која је у исти мах служила и као трем. Али на горњем спрату беху сала, велика соба, и више соба за становање са скупоченим, финим, варошким намештајем, добрим перјаним постељама и двама орманима, препуним рубља. Ну пошто се у тим собама није увек становало, него су се отварале само за госте, изгледало је у њима, — и поред елегантних дивана, ћилима и великог албума за фотографије, — прилично непријатно.

Међутим доле у собама свакидашњим, где су стајали само дивани од коњске длаке, столови од чамовине, долапи и мрке пећи, изгледало је сасвим друкчије. Овде је из свакога угла сијало изобиље и удобност. Она је сијала и са цвџарника старинскога часовника, са сребрнога пехара на орману, из сунчаних зракова, који падаху на под кроз високе, зрачне прозоре и обасјаваху чак и маче испод огњишта и слику покојне најмлађе кћери домаћинове, која је висила на зиду окружена једним венцем.

Кметова породица имађаше среће у свима својим предузећима. Домаћичино нешто подбуло лице показивало је вазда израз мирнога задовољства; здравље и расположење блистало је из очију дечјих, почевши од двадесетогодишње кћери Марије па до малог Свена, који је тек пошао у основну школу. Са послугом се поступало добро, па чак је и стоци ишло код кмета другаче и боље него код осталих сељака.

И одиста је било некако чудновато, како се кмет понашао са својом стоком. Ни остали селјани немају обичај данас више, да своју домаћу стоку злостављају, али је Старк већ лудовао око своје стоке, како причаху млађи. Он је карао, ако когод коња или вола ма и само мало удари, а могао је по читаве сахате стајати и миловати мало теле, при чему му је лице изгледало, као да се хоће заплакати.

„Све те будалаштине учи он од fine господе из Друштва за штићење животиња у граду“, изражавао би се први слуга, кад би се повео говор о осетљивости кметовој према животињама. — — — — —

У пролеће задоби Старк запаљење плућа, и после три дана рече лекар, да је болест спопала овога снажног човека са таквом

силином, да има мало наде за његово оздрављење.

Старк је бледио и дубоко уздисао.

— Да ли ћу ја одиста морати умрети од ове болести, господине докторе?

— Ваш је живот у Божјој руци, драги Старче. Али ви сте срчан човек а имате да се побринете за велики дом. Зато сметрам за своју дужност рећи вам, да опасности има.

Читав сахат затим лежао је Старк ћућећи, за које га је време овда-онда подилазила језа. Хладан зној изби му на челу, а очи му гледаху укочено преда се.

Разуме се, да није лако погледати смрти у очи, кад је човек тако срећан на своме свету....

Најзад шапну он својој жени.

— Замоли старога свештеника, да ми одмах дође.

Старковица устаде и упути се вратима.

— Али одмах, чујеш ли! довикну јој он.

Кад је исповедник после неколико часова ступио у собу, усправи се Старк у постељи и погледа га разрогаченим очима збуњено и уплашено.

— Та ви долазите — ужасно брзо, господине попо — ја — ја — —

— Добар дан, драги Старче. Како вам је?... Кад ми је ваш весник рекао, да је хитно, разумем се, да сам похитао што сам брже могао.

— Изиђи, Ана, и не пуштај никога да овамо улази. Хтео бих да говорим на само са господином попом.

Свештеник се посади на постељу поред Старка и метну суд, у којем беше причест, на сто.

— Зашто сте и то донели? О не, не, ја нећу да се причестим, то нећу, — не —

— Драги кмете, па ја вас нећу ни наговарати да се причестите. Донео сам само за сваки случај, кад сам чуо, да сте врло болесни.

— Исповедник не сме да прокаже, јел те, што му се повери под печатом исповести, зар није тако?

— Сасвим тако. Свако срце, притиснуто грехом, може свом исповеднику слободно отворено све поверити.

— Ах, господине попо.... хоћете ли да завирите часком, да нема кога у куини....

Свештеник погледа у куину, закључа куинска врата и седе опет на постељу. Он се, до душе, мало уплаши, кад је сназио Старково лице, развучено и искривљено од самртнога страха, али узе ипак нежно болесникову руку и стиште је у својој.

— Умирите се, драги Старче. Ви се јамачно осећате веома несрећним?

— Ви сте ме до сада свагда сматрали као честита човека, господине попо?

— Како питање, драги кмете. Та цео свет зна, да ви у погледу грађанске исправности можете читавој општини служити као углед. Али пред Господом небеским није то довољно, то сте, можда, за време своје болести и сами увидели.

Кмет се сасвим исправи у својој постељи, дохвати руку свештеникову и загушеним гласом, а укочена погледа, изговори:

— Немојте се пренерозити.... ја — ја — ја сам — паликућа!

Он је јачачно рачунао, да ће његове речи испунити старога свештеника страхом и ужасом. Али старац одговори при свем том са тужним осмехом, пуним учешћа:

— Сад сте и сувише болесни, драги Старче, да би могли мислити и говорити. Кад се ваша грозничава фантазија буде стишала, радо ћу опет доћи у свако доба дана или ноћи. А сад ћу да зовнем вашу жену. Ви сте одиста веома болесни, јадни Старче.

Али болесник дохвати за крај од свештеникове хаљине са таквим изразом најдубљих душевних мука на своме лицу, да је исповедник морао остати.

— За име Божје, не идите. Ја можда у овом животу пећу више с вама говорити. Ја сам са свим при чистој свести и тачно знам, шта говорим. Зар се то на мени не види, господине попо?

Стари свештеник пребледи, а његове смежуране руке отпочеше дрхтати. Слутило му се нешто страшно. А Старк поче да прича, испрва тихо и непрекиданим реченицама, као да му се са сваком речи забада мач у срце, затим лакше и најзад са грозничавом хитњом.

I. У. —

(Свршиће се)

ПОУКЕ И ОБАВЕШТЕЊА

Учињена су нам ова питања:

I.

„У најновијој измени и допуни закона о шумама од 16. маја 1902. године, а у тачци 2. чл. 1. казано је, да су приватне шуме (забрани) оне, које каквом приватном лицу припадају по праву својине. која се својина у ослобођеним крајевима, поред других доказаних средстава, може доказивати непрекидним уживањем од 1. јануара 1879 год. па до данас и плаћањем пореза од 1884 год. и т. д.

Изменом, пак, чл. 81. поменутог закона речено је, да се са приватним шумама (забрањенима), које не стоје под државним надзором, може неограничено располагати.

Према овако јасним одредбама законским, био би ред, да се права оних сопственика, који имају забране — шуме — по напред поменутих основима, не спречавају, али тако не раде шумски органи.

Полазећи одатле, да подела шума није извршена у извесним окружјама у ослобођеним покрајинама, они сматрају све шуме за својину државну, па не дозвољавају сечу у опште, а где су нагиани танијама да нешто признају за приватну својину, ту опет не скидају право надзора, и ако извесне шуме не би требале да стоје под надзором по месту на коме су.

Моли се уредништво за објашњење: какво је право приватних сопственика, како људи не би трпели штете или улазили у грешке?

II.

Ђорђе Павловић, тежак из Царевца, проглашен је пре неколико година за распикућу од стране надлежних судова, на захтев његовог пунолетног и одељеног сина Димитрија.

Одмах, чим је Ђорђе стављен под старатељство, он је ослобођен и пореза на личност, али се из књига не види, како је и од чије стране ослобођен.

Пре две године умро је Ђорђев син Димитрије, па како је после њега остала извесна имовина, то је образована маса и спојена са Ђорђевог под именом: „маса Ђорђа Живковића,“ која се сада задужује само порезом на имање, а Ђорђе и даље не плаћа порез на личност.

Моли се уредништво за објашњење: да ли Ђорђе треба да плаћа порез на личност кад је под старатељством као распикућа, или су власти правилно урадиле, што су га ослободиле плаћања?”

III.

„У општини б-ској изабрат је за кмета рођени брат општинског деловође исте општине.

Могу ли њих двоје, као рођена браћа, остати заједно у општини, један у својству деловође а један у својству кмета, дакле у извесним случајевима судије, и ако не могу, онда који од њих двојице мора да напусти положај?”

IV.

„Петар Петровић, земљоделац из Рожја, поднео је општинској власти три облигације на потврду, и она је то учинила, наплаћујући за потврду по 2 динара у новцу од сваког примерка, наравно за своју касу по т. бр. 97 а закона о таксама.

Приликом потврде ових облигација, суд је задржао од сваког примерка по један препис, па те преписе послао пореској власти у смислу наређења чл. 42 закона о непосредном порезу.

Пореска власт, примивши ове преписе облигација, враћа их суду са наредбом, да на исте утисне петогубу таксу у маркама, рачунајући их као прилоге и да се та казна наплати од председника и писара општинског, који су, како пореска власт вели, били дужни да то у своје време наплате.

Да ли је оваква наредба Пореског Одељења законита и ако јесте, не би ли се ова казна могла наплатити од Петра, а да је не плаћају председник или писар?”

V.

„Борисав Павловић, из Грбљева, дугује Урошу Урошевићу, трговцу из Борја, по пет меница по сто динара, свега дакле, 500 динара.

Како Борисав није платио дуг о року, то га је Урош тужио општинском суду за сваку меницу засебно, и општински суд је осудио Борисава по свима тужбама посебице, дакле са пет пресуда.

Кад су ове пресуде саопштене Борисаву, он је отишао у оближњу варош, и одатле послао једну жалбу на повратни реценсис, за свих пет пресуда уједно, и приложио свегк 0.50 динара марке.

Настаје сад питање, да ли треба сматрати, да је он изјавио жалбу против свих пет пресуда, кад је свега једна жалба у којој он истина изјављује, да се жали против свих пет пресуда, и како ће се оне спровести суду.

Ако се разуме, да ово треба сматрати као једну жалбу, онда да ли му је застарело право жалбе за остале пресуде?”

VI.

Суд општине средњевске, актом својим од 6 ов. м-ца Бр. 1694, пита:

„Кад један дужник општинске аренде, било касапске, било механске, кантарске и т. сл. не ће на лен начин да плати аренду, може ли општински суд да наплати ову аренду из имања дужниковог без пресуде, и ако може без пресуде, онда ко ће ово извршити — председник или благајник, који је одређен да прикупља општинске приходе?”

VII.

„По члану 86. закона о општинама, општински суд састављају: председник два кмета и деловођа, Ако би који кмет био спречен, а не би било другога да га замени, онда ће га заступати најстарији, по годинама, одборник. Заменили се редовно може одборником само један кмет.

Овај члан, дакле, не одобрава, да у суђењу могу бити, поред председника или кмета и два одборника.

Међутим, чл. 6. т. 9. грађ. суд. поступка одобрава, да кметови села, која с другим састављају општину, могу судити са два одборника, или ако ових нема са два поштена човека, све спорове у своме селу до 10 динара закључно, осим спорова о непокретности и службениости.

Како су пресуде општинских судова испод 20 динара извршене, то да не би, при изрицању пресуда, по споровима испод 10 динара, кметови учинили какву погрешку, моли се уредништво за објашњење: да ли могу кметови села судити спорове испод 10 динара, са 2 одборника или са 2 поштена човека, и ако они то могу, онда могу ли то исто чинити и председници општ. судова у случајевима, кад су оба кмета изузета од суђења по закону. Ако не могу, онда имају ли потпуну силу и важност пресуде оних општинских судова, који су, ослањајући се на поменуто наређење грађ. суд. поступка исте изрицаји (председник општ. са два одборника), и ако немају важности, онда има ли какве кривичне одговорности до судија и шта даље треба радити са таквим пресудама?”

На ова питања одговарамо:

I.

У ослобођеним крајевима, а у местима где није извршено ограничавање шума онако, како је закон прописао, има се сматрати за приватну сопственост свака она шума, коју општине и приватна лица непрекидно уживају од 1. јануара 1879 год. и плаћају порез од 1884 године, све дотле, докле комисије, које су предвиђене законом о шумама, не констатују, да је то државно.

У свима овим случајевима, где је својина несумњиво утврђена, сопственици имају неограничено право располагања и сече, ако шуме и забрани не стоје под државним надзором из узрока изложених у чл. 81. под а, б. и в. закона о шумама.

Према овоме, где год није случај тачке а, б. и в. чл. 81, органи шумски немају право надзора, нити могу правити какве сметње, нарочито кад се сопственици придржавају наређења чл. 40, 41 и 42 правила о сечи и промету грађе и дрва.

II.

По чл. 74. закона о непосредном порезу, Ђорђе није могао бити ослобођен плаћања порезе на личност, због тога, што је под старатељством, кад је пунолетан, јер такви случајеви нису предвиђени законом.

Њега сада треба задужити порезом на личност за све време, за које порез није застарио.

III.

Закон о општинама не предвиђа нарочито тај случај, да ли у једном суду могу бити заједно два рођена брата, и то један као кмет а један као деловођа, али по начелу изреченом у чл. 87 поменутог закона, такав одношај не може да се дозволи.

Он се, у осталом, не може дозволити ни по томе, што ће се кмет и деловођа јављати у улози судије и перовође, те би и ту по одредбама §§. 52 и 57 грађ. суд. поступка морали доћи у изузеће. Ко ће од њих напустити положај, то је ствар њихова споразума.

IV.

Све таксе, које општински судови наплаћују, сем оних из т. 87, 87 а и 88. закона о таксама, они наплаћују у готовом новцу и за своју касу, па тако раде и са таксом за потврду облигација, која се предвиђа у т. бр. 97 а закона о таксама.

Према томе, они нису дужни да наплаћују таксу у маркама на преписе облигација, које шаљу државним пореским властима у смислу чл. 42. закона о порезу, па је, по томе, погрешна и наредба Пореског одељења, да се од председника и писара наплати петогуба такса.

У осталом, баш и у оним случајевима, кад су председник и писар пропустили да наплате извесну таксу за рачун државни, они се не могу осудити несаслушани и простим једним наређењем пореске власти, него се мора довести формална пресуда у смислу чл. 42. у вези се чл. 10. закона о таксама.

Против наредбе Пореског одељења треба изјавити жалбу у смислу закона о таксама.

V.

Кад је Борисав дуговао Урошу по пет меница оделито, онда га је он оделито морао и тужити за сваки дуг, једно због саме надлежности општинског суда, а друго што се по разнородности доказа не би могло друкчије ни радити не § 96 грађ. суд. поступка.

Према овоме, општински суд је морао донети пет пресуда, и свака од ових пресуда повлачи оделиту жалбу као засебан предмет.

Кад молилац није тако хтео да ради, него дао свега једну жалбу, онда она свакако мора важити само за један предмет.

Али како је он њоме обухватио и све остале, то га треба позвати да доплати таксу у смислу т. д. §. 23. грађ. суд. поступка за свих пет жалаба, па предмете све послати суду, који ће ценити: хоће ли примити једну жалбу за свих пет пресуда или не.

VI.

Ни једна се аренда не може наплатити ван судским путем из имовине закупца.

Кадгод он не плати на време аренду, а није раније тражена кауција за такве случајеве, онда треба тражити осуду и раскидање

уговора, па тек са судском пресудом тражити наплату.

VII.

Закон о општинама, а имено чл. 86, говори о саставу општинског суда, предвиђа оне случајеве, где општински суд има да суди спорове, који спадају у његову надлежност.

У свима овим случајевима, може суделовати свега један одборник у место кмета.

У случајевима пак, где је у питању надлежност сеоских кметова, о којима говори чл. 6. т. 9. закона о поступку судском у грађанским споровима, ту могу бити или два одборника или два поштена грађанина.

Ове две надлежности — општинског суда и сеоског кмета не треба мешати, и онда наређења чл. 86. закона о општинама, и она из чл. 6. грађан. суд. пост. не ће бити у сукобу.

До сада изречене пресуде, против којих нема жалаба, вреде.

СЛУЖБЕНЕ ОБЈАВЕ

ТРАЖИСЕ

Стојана Генчића, из Дубља, тражи начелник среза ресавског, актом Бр. 15754. Пронађеног треба спровести поменутом начелнику.

ПОТЕРЕ

Милан Анђелковић и Михаило Голубовић, из Јасенов-дола у Бугарској, који су били под кривичном истрагом и у притвору код начелника среза космајског због убиства, ноћу између 19—20 тек. м.-ца побегли су из притвора. **Милан** има 55 год., високог је раста, сувоњав, просед, у оделу је од белог сукна. **Михаило** има 33 год., омален је, боје лица мрко-жуте, у оделу је као и Милан. Начелник среза космајског депешом Бр. 15034, моли све полицијске власти за живо тражење побеглих убица.

Јосифу Силберу, техничару, украђене су 14. тек. м.-ца између 9—10 часова у вече, ове ствари: један црни зимски капут од ластика, један плавакаст сако капут полован и једна дуванска кутија од никла са монограмом „В. К“, — све у вредности 90 динара. За крађивцем и покрађом наређује се тражење. Акт управе гр. Београда Бр. 31078.

Кристивоје Живковић, тежак из Марковца, окривљен је за опасну крађу свиња Михаилу Вељковићу, теж. из Марковца. Он има 54 година, стаса омамена, добро развијен, у опште смеђ, у оделу је сељачком. Позивају се све полицијске власти, да Кристивоја у својим домаћинствима потраже и нађеног спроведу дотичном среском начелнику, или управи града Београда с позивом на акт Бр. 30239.

Ноћу између 14. и 15. т. м. извршена је на опасан начин крађа у хотелу „Петрограду“. Крађа је извршена ускакањем кроз прозор из авлије. По трагу судећи, крађивац је био бос. Ушав кроз прозор, крађивац се испео на горњи спрат, ушао у једну путничку собу, која је била отворена и из ње украо и однео Николи Цветићу, трг. помоћнику: 20 круна у једној новчаници, 1 круну у сребру, 10 динара српског новца, 3 признанице од вагона, 1 железничку карту за Аустрију у вагону за свиње, 1 писмо

које гласи на Бенциона Булиа; Андреји Петровићу, трг. из В. Плана: 1 жути фини новчаник у вредности 9 дин., 8 српских банкнота од по 10 динара, 6 лозова класне лутрије по 1/8 од прошлог вучења, 1 сребрни сахат ремонтар без алке и лавца, на оба капка има израђен велосипед, 1 жељезн. карта за пртљаг од В. Плана до Београда и један пасош издао Андреји од начел. окр. смедеревског: Нестору Димитријевићу, трг. из Азање: 1 први кожни повчаник, 4 златна новца по 10 круна, 2 1/2 фор. у сребру, 5 дин. у сребру, 3 круне ситног новца и 1 мињушу златну са лажним каменом у вредности 15 динара.

За тим је крађивац сишао у кафану и обио писаћи сто, али у њему није нашао поваца. Управа града Београда актом Бр. 31042 позива све полицијске власти на живо трагање за крађивцем и покрађом.

Милошу Милошевићу, из Кикиревица, среза грузанског, украђене су ноћу између 8—9 т. м.-ца на железничком возу од Крагујевца до Београда ове ствари: новчаник са 50 дин. у новчаницама, 5 дин. у злату и 4 дин. у сребру и никлу, једна признаница од 10 динара по којој Милић Ђорђевић из Г. Милаовца дугује Миловану Наумовићу, механц. из Бара и једна признаница од 10 динара по којој је дужник Славко Ђоновић, из Јошанице. Начелство окр. крагујевачког актом Бр. 17137, моли за тражење крађивца и покрађе. Акт управе града Београда Бр. 31334.

Ференц Варди, каџа обућарски и жена му **Ана**, украли су Јулијана Ђукић из Смедерева ове ствари: 30 метара платна, 7 чаршана, 7 пешкира, 2 завесе, 2 навлаке за јастук, једну сукњу и још неке ситнице, — све у вредности 39 дин. **Ференц** је родом из Кереша у А.-Угарској, црномањаст је, црн, кратковид. **Ана** је у опште плава и на путу је порођаја. Позивају се полиц. власти да ове крађивце, који су по извршењу крађе побегли, у својим домаћинствима потраже и нађене спроведу начелству окр. смедеревском с позивом на акт Бр. 31238.

Ал Паризијано бив директор друштва државних дугова у Букурешту, који је био осуђен на 5 год. затвора због фалсификоване јавне исправе, побегао је 21. овог м.-ца из затвора. Он је стаса и развијености средње, очију отворено-плавих, лица бледог, косе и бркова плавих. Управа букурешке полиције, преко управе града Београда, моли све полиц. власти краљевине Србије за тражење овог фалсификатора. Акт управе града Београда Бр. 32142.

Лука Новакоскић, земљоделац из Плавне среза брзо-паланачког, стар 23 године, омален, добре развијен, лица округла, очију плавих, косе смеђе, у десном уву има мињушу у виду дугмета, нема једног предњег зуба, на глави има белегу од повреде нанете му тупим оруђем. Од одела носи: гуњче и панталоне од црног сукна, кошуљу од српског платна штиковану на прсима и манжетнама, на глави црну јагићећу шубару, а на ногама куповне опанке, — решењем начелника среза поречког стављен је под кривичну истрагу и у притвор, па доцније — 28 јуна ове године — побегао је испред спроводника и наоружан одметнуо се испод власти, па у томе самовољном животу, 22 септембра ове год. у 6 и по сахата по подне, у друштву са Милошем Милошевићем — Обавићем, Павлом Костићем, Јованом Влаућаном, Адамом Титићем

из Горњана и још двојицом непознатих зликоваца, извршио је покушај убиства и разбојништва над Јованом Поповићем, свештеником из Црнајке, а за овим те исте ноћи разбојништво над Јованом Костићем из Горњана.

Начелство окр. крајинског, решењем својим од данашњег Бр. 7938, утврдило је, да је се Лука одметнуо испод власти и као такав чини казнима дела, па за то а на основу чл. 2. закона о хватању и утамањивању хајдука, позива Луку, да се у року од 15 — петнаест — дана, од када овај оглас последњи пут у „Српским Новинама“ изађе — пријави најближој полицијској власти, која ће га упутити начелнику ср. поречког, с позивом на његов акт Бр. 6296

Ако се у остављеном року не пријави ма којој полицијској власти, начелство ће га после овог рока у смислу чл. 3 истог закона, огласити за хајдука и тада ће бити сваком слободно убити га.

Бр. 7938. Из канцеларије начелства окр. крајинског, 10 октобра, 1903 год. у Неготину.

КО ЈЕ ОВО?

У сулском затвору у Блуенцу, у Аустрији, налази се ово лице, које се је лажно власти пријавало. — Он је изјавио, да се зове **Карл Фример**, исправа никаквих нема а наводи, да је рођен у Србији и да је овдашњи грађанин. Ближе податке о месту и времену свога рођења не ће да каже.

У погледу свог ранијег живота, вели, да је одрастао у Угарској са скитачима — комендијашима. Пре једно 10 година издвојио се је од њих, па је овде онде радио. О овоме није могао навести доказа.

Карло је средњег раста, смеђих очију, прне косе, и по свом понашању изгледа да је свршио основну школу.

Моли се сваки онај, који би што о овоме човеку знао и његову слику познао, да то јави најближој полиц. власти или управи гр. Београда с позивом на Бр. 31848.

УЦЕЊЕНИ ХАЈДУЦИ

Још под 24. мајем 1900 год., решењем начелства округа подринског № 8259, оглашени су за хајдуке Тома Јевтић из Грачанице, среза азбуковачког и Милан Максимовић из Горице, среза рађевског.

Господин Министар унутрашњих дела, на молбу начелства окр. ужичког поново наређује свима властима у земљи, а нарочито у окрузима: ужичком, рудничком, ваљевском и подринском, да обрате најстрожију пажњу на ове оглашене зликовце.

Објављујући понова ову потерницу, уједно се грађанству јавља ради знања, да сваки онај, који ове зликовце похвата или побије или пак власти прокаже да их ова похвата, — добиће одређену награду за сваког од ова два зликовца по 5.000 динара.

Тома је 30 година, раста високог, танковијаст, смеђ, очију плавих, бркова малих, без браде.

Милану је 32 године, раста високог, врло развијен, у лицу црномањаст, очију великих црних, бркова обичних.

КРИМИНАЛНЕ БЕЛЕШКЕ И ДОГАЂАЈИ У ЗЕМЉИ

4. октобра око 8 сати пре подне, Катарина четворогодишње дете Живка Марковића, из Руцке, среза посавског, окр. београдског, играјући се око ватре, запали хајину и толико се опече, да је умрла у највећим мукама.

5. октобра, код куће Тодора Лакићевића из Трпезе, среза косаничког, били су сватови. Некоме се пушка окине и на месту убије жену

Живка Мишковића и рани Луку М. Радоњића, онд. Истрага је предузета.

7. октобра у подне, Ватко Д. Ватковић, из Великог Извора, убио је из пушке Најдана Цакловића, онд. у међусобној свађи око потрице. Чиниоци срески и лекар отишли су одмах на лице места ради истраге и секције.

8. октобра. Петронија Јовановића из Сикирице, округа моравског, напали су коцкари у механи сикиричкој и отели му 1000 динара.